

Publicerad 2016-11-03 16:40 av Herr Farbror

En smula hämnd - (en novell i juletid)

Anna drar med dammvippan över Bengts inramade fotografi som står bredvid krukväxten på den gamla tjockteven. Sedan blir hon stående mitt i finrummet utan att riktigt veta vad hon ska hitta på härnäst. Teven kan hon inte använda sig av som tidsfördriv eftersom den slutligen gav upp och svartnade helt igår kväll, strax efter Tage Danielssons film om Karl-Bertil Jonsson.

Hon får väl ge sig ut på mellandagsrealisation endera dagen. Det finns ju så fina moderna apparater med stor bild nuförtiden. Förhoppningsvis kommer hon att ha råd med en sådan, även om det inte alltid varit så lätt att få det ekonomiska att gå ihop sedan Bengt gick bort för ett år sedan. Men hon får kontrollera saken när banken öppnar igen efter helgen. Hon minns inte riktigt vad hon har på sparkontot och sin kassabok har hon tydligen förlagt någonstans.

Vad var det nu som hon skulle ta sig för? Ja, just det, det var ju det hon inte visste. Låt se... Teven kan hon alltså inte titta på längre. Det stora korsordet i morgontidningens helgbilaga har hon redan löst. Radion, kanske...

Hon går ut i köket och kopplar på transistorn. På ettan är det en repris av en gammal radioteateruppsättning av Strindbergs Spöksonaten och den har hon hört flera gånger tidigare. På tvåan talas ett språk som hon inte förstår. Hon stänger av apparaten.

Anna blir på nytt stående utan att veta vad hon ska företa sig, Hennes blick faller på spisen – kanske man skulle baka någonting... Det var länge sedan sist för det är ju inte så roligt att baka till sig själv. Men en sockerkaka skulle hon ju kunna vispa ihop. Om inte annat så för att få tiden att gå.

Så kommer hon plötsligt att tänka på grannarna – familjen på våningen under. De som nyligen flyttat in i marklägenheten där. De skulle säkert uppskatta en kaka – inte minst barnen i familjen. Men vid närmare eftertanke kommer hon fram till att en vanlig sockerkaka nog ändå skulle vara lite väl simpel att ge bort. Nej, en toscakaka får det bli. Det var ju hennes älsklingskaka då hon var barn. Särskilt den som mormor gjorde.

Anna letar fram mormoderns gamla rutiga vaxduksbok där hon brukade spara alla sina godaste recept. Sedan plockar hon ut ingredienserna från hyllor och kylskåp. Och genast känns denna dag betydligt roligare.

När kakan är färdiggräddad lägger hon upp den på ett av hennes mammas finaste kakfat som hon förvarar på hedersplats i det stora vitrinskåpet i finrummet. Efter att kakan fått svalna tar hon med den och går ner till grannarna. Hon har låtit kakan ligga kvar på fatet – det kan hon ju få tillbaka en annan gång.

Anna ringer på och strax öppnas dörren av en liten flicka. Anna tycker att hon lite påminner om en tös som hon hade i en av det sista decenniets barnkullar innan hon gick i pension. Dagisfröken hade nämligen varit Annas yrke. Det hade blivit så – kanske delvis för att hon och Bengt inte hade kunnat få några barn. Även

om de försökt – ofta och länge.

Anna ler mot flickan och frågar om mamma är hemma. Barnet vänder sig till hälften om och ropar ”mamma” in mot lägenheten. Kort därpå uppenbarar sig i hallen den kvinnliga delen av familjens föräldrapar. Anna håller fram kakfatet och säger: ”Jag har just bakat den här toscakakan och vill gärna ge den till er. Tänkte att barnen kanske...”

Kvinnan gör en ansats till att vilja avbryta Anna, men blir själv avbruten av dottern som vädjande säger: ”Mamma, jag vill ha åskakakan!” Mamman hyssjar och säger: ”Gå nu in och fortsätt titta på filmen så ska mamma prata lite med tanten.” Flickan börjar gnälla, men efter ytterligare tillsägelse lämnar hon hallen.

Kvinna vänder sig åter mot Anna och ler när hon säger: ”Det var väldigt snällt, men i vår familj äter vi inte socker.” Sedan drar hon raskt igen dörren och lämnar Anna med kakfatet fortfarande framsträckt.

När Anna kommit tillbaka till sin lägenhet ställer hon fatet med kakan på telefonbordet i hallen. Sedan går hon direkt ut på balkongen för att titta på stjärnorna. Det brukar hon, om möjligt, alltid göra när hon behöver bli på bättre humör. När Anna var liten, och av någon anledning behövde känna sig bättre till mods, så brukade hennes mamma alltid, om det var en stjärnklar kväll, säga: ”Gå ut och titta på stjärnorna så blir du glad!” Detta kan tyckas vara en något udda uppmaning, men på Anna hade det alltid fungerat och det gjorde det fortfarande.

När hon stått där på balkongen en stund och stjärnskådat och djupandats hör hon hur altandörren nedanför hennes balkong öppnas och stängs samt det omisskännliga klickande ljudet av en engångständer. Strax därpå öppnas och stängs altandörren ytterligare en gång och engångständerljudet upprepas.

Efter kanske en halv minuts tystnad hörs en mansröst – uppenbarligen tillhörande den manliga delen av den nyinflyttade familjens föräldrapar – som frågar: ”Vem var det som ringde på dörren?” En kvinnoröst – uppenbarligen tillhörande den kvinnliga delen av den nyinflyttade familjens föräldrapar – svarar: ”Det var hon på andra våningen. Hon ville bjuda på toscakaka, men jag ljög och sa att vi inte äter socker – för vem vill äta den där kärringens kaka. Den är förmodligen lika gammal och torr som hon själv.” Detta antagande följs av ett unisont skratt därnerifrån. Anna stirrar intensivt mot stjärnhimlen.

Efter ett par minuters tystnad avslutar paret på altanen sin rökpaus och går tillbaka in i sin lägenhet. Av ljudet att döma lämnar de altandörren på glänt. Med en hals som svider – och det inte enbart på grund av den cigarettrök som letat sig upp till hennes balkong – skyndar Anna in till sig. Hon rusar fram till kakfatet och lyfter upp toscakakan som hon i våldsamt raseri smular sönder. Sedan stillar hon sig och med behärskade rörelser bär hon fatet med den massakrerade kakan med sig genom lägenheten och ut på balkongen. Hon lutar sig fram över räcket och med en hastig armrörelse ser hon till att kaksmulorna lämnar fatet och sprids över de otacksamma grannarnas gräsmatta.

Anledningen till detta smulspidande är något mer genomtänkt än vad man kanske skulle kunna tro. Dagarna

före jul kom det nämligen en skrivelse från bostadsrättsföreningens styrelse som bland annat uppmanade alla boende i området med marklägenhet att vid eventuell utfodring av småfåglar tillse att bröd, frön, nötter och dylikt icke hamnar på marken, då det i grannskapet förekommer stora problem med förekomsten av gnagare och liknande skadedjur. Djur som i vissa fall letat sig in i lägenheterna.

Annas förhoppning är alltså att den söndersmulade och utspridda kakan ska locka till sig gnagardjur och att dessa sedan förhoppningsvis även ska ta sig in genom grannfamiljens på glänt öppna altandörr. ”Men egentligen gör jag nog bara grannarna en tjänst. Råttor borde ju inte ha något emot att få besök av andra råttor. För när ska släkten samlas om inte i juletid!” tänker hon och skrattar till. Sedan går hon tillbaka in i lägenheten för att diska sin mammas kakfat och tvätta av glasyrresterna från sina händer.

För Anna hade grannkvinnans märkliga och ovänliga avvisande varit helt obegripligt. Men om hon hade hört det korta samtal som utspelades mellan grannarna innan de gick ut på altanen för att röka så hade hon fått sin förklaring, även om den i och för sig också var ganska underlig.

Efter att kvinnan stängt dörren framför Anna och hennes toscakaka hade hon gått in till sin sambo som satt med sin laptop vid köksbordet. Till honom hade hon sagt: ”Vet du vem som stod utanför dörren och ville bjuda på kaka? Vår granne här ovanpå. Jag ljög och sa att vi inte äter socker. Och jag tror inte att hon minns att hon var en av fröknarna på mitt dagis när jag var liten. Och hon kommer säkert inte heller ihåg den gången jag fyllde år och hon sa att vi inte längre skulle få tårta på våra födelsedagar. Visserligen påstod hon att det inte var hennes egen idé, utan att det var någon chef som bestämde, men det tror jag som jag vill. Jag gillade henne inte – hon var alltid en kärring. Och till råga på allt så ändrades beslutet tre veckor senare när min bästa kompis fyllde år. Det påstods att många föräldrar klagat på indragningen av firandet med tårta!”

Detta var alltså upprinnelsen och eftersom belysningen i Annas finrumsfönster gjorde att hennes skugga syntes tydligt mot snön på grannarnas gräsmatta så blev parets röksamtal som det blev.

Mahatma Gandhi har sagt: ”Öga för öga gör hela världen blind.” Hade han kunnat följa turerna mellan Anna och hennes grannar så hade han möjligen också yttrat något i stil med: ”Kaka för kaka gör hela världen kaklös.” Eller kanske är det troligare att han sagt: ”Den svage kan aldrig förlåta. Förlåtelse är den starkes attribut.”

Texten är utskriven från Poeter.se

Författaren Herr Farbror med Poeter.se id #78311 innehar upphovsrätten